Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan
Amstelodami, 1661

Caput V

urn:nbn:de:bsz:31-97032

HOMINIS.

siorem gestant. Atque adeo postquam illis promissa barba exorta est, nullo jam vestitu utuntur, sed capillos quidem à tergo multo infra genua demittunt, barbam autem ante ad pedes protrahunt : deinde cum totum corpus pitu obduxerunt, seipsos cinqunt illis vestimenti loco utentes. Sed & veretrum illis est valde crassum, adeoque magnum, ut ad pedum usque malleolos pertingat. Sunt porro simi atque deformes. Oves autem corum suns agnis nostris pares; boves & asini ad nostrorum arietum magnitudinem accedunt: equi item eorum, & muli, cateraque veterina animalia arietes magnitudine non Superant. Horum Pygmaorum tria millia Rex Indorum in suo comitatu habet. Sunt enim sagittarii peritisimi. Iustisimi autem sunt, & iisdem quibus relique Indi legibus utuntur. Lepores & vulpes non canibus, sed corvis, milvis, cornicibus & aquilu, venantur. Lacus est apud eos octingentorum stadiorum ambitum habens, cui, quoties à nulle vente agitatur, eleum supernacat . quod quidam ex ejus medio scaphis hauriunt, navigiolis per eum navigantes, atque eo utuntur. Vtuntur autem & oleo ex sesamo & ex nucibus : sed prastantius est, quod è lacu illo hauritur. Hactenus ille. Antonius Pigafetta inter Moluccas in infula quadam eos comperit; sed & in infuta Caphi. Iovius 1. 3. de rebue Moscoviticis, ultra Lapones esse scribit. Oderieus denique de reb. Indicis l. 1. trium palmarum à se compertos, qui aratis anno quinto jam gignerent affeverat.

CAPUT. V. DE GENERATIONE,

ARTICULUS I. DE SEMINE.

CEmen nobiliffimum in generatione principium multis resistit injuriis. Id vel ex eo apparet, quod multatum terum estentia in multis mutationibus integra, &

DA

fat conspiciebatt

1, anno 1630 Fal-

ipli vidinas, la

qui integre aracu

is artocreas ace.

mensam applice,

Togladio, plate

fure & ainimin.

Dreidzinarzi

ur feeleron, alo-

dicace & omition

offa fulpicari qui

Marchia & Li

duos pedes la

rdus Turnbeust-

cap. 84. Quia

utoz, apy-

: hyeme vi-

estum Pente-

Pertinenthuc

multis Phile-

roduxisse suff.

it fetteas plum.

vento abripe

tophanem obi-

et, ne à vesio

am validus ta-

imum fpacium

violentam ha-

spete nequeans ltitudo scripto

1505 Creffes Ing habet vires ,

di caterilingua

sut bons pars dicenteram men

inem non fave

ofta ctians and

hominibus promi-

ADMIRANDA sub alterius formæ dominio delicescere potest. Alatut capra herbis quibusdam purgantibus : lac capræ illius bibat nutrix, fiet ut infans qui hoc suxerit, purgetur: Cum tamen in ventriculo capræ herbæ illæ mutentur in chylum; ex chylo fiat sanguis in hepate, ex sanguine in mammis lac. Lac hoc ubi nutrix bibit, rurfum fit ex lacte in ventriculo nutricis chylus, ex chylo fanguis, ex sanguine lac. A fide digno viro accepi, inquit Sennereus de Conf. & Diffenf. è spuma canis rabidi in vefte vel linteo herente animalcula quadam parvis catellis simillima progenita fuisse. Solet interdum in virginibus & viduis salacioribus retentum putrescere in ute-10, deleteriam acquirere vim, & mirifica excitare symptomata. Vapor enim malignus suscitatus, intestina, ventriculum, hepar ac diaphragma comprimit, respirationem tam exilem reddit , ut ad sensum plane periisse videatur. Cum imminer res aliqua à regione pectinis & umbilici versus diaphragma, & ventriculi orificium ascendens sentitur, cotdis palpicario, cardialgia, verrigo, & pallor oboritur. Dum præsens est, subito mulier prosternitur, respiratione, loquela, vifu privatur (multæ fic per triduum jacuere; pro mortuis sepulta nonnulla ; quadam à Vesalio summa cum infamia diffecta) Epilepha, convolfione & deliriisinterdum infestatur. & pro ratione maligni vaporis in hang vel illam irruentis partem, afficitur. Exaudiunturinterdum ex imis visceribus mira voces, ranarum coaxatus, serpentum sibilli, crocitus corvorum, gallorum cucurritus, latratus canum; quæ pro viarum & erumpentis spiritus proportione casum effingere Gemma Frifius I. 1. cap. 6. Cosmocrit, existimat. Præfidis Rhotomagenfis filiz continuo ridebant, nec à risu quacunque tandem re adhibita, dimovebantur. Holler. de inter. morb. Accidit interdum ut imaginatione læsa, Melancholia saborent, Diabolum præsentem fibi imaginentur, futorem uterinum, & Melancholiam errabundam, (hac mense Februario prafertim viget, & autumno cumulatur) acquirant. His politis diversa & mitabilia in diversis etiam linguis

noferri. Concubi furfus, & circa r medici innount, I orf. 3. Imolegia ficatas morbo , nm ordo formati nentes primo om minis pars concl maint calor. delineantur; & atis perficiuntu nam absolutan impore tres qu abri , cordis ; ta fere filament mem præbene mina, apparen-& Superfixtatio a no fimilem, ? ancilla e justdem Mocuratori eju rum quinque menhum edito enixa eft, Plin.

D Rigiditas mi mnisabluma peradelt fætus, i ingulis mentibu fes hine dixere M primordia: m collum determin mis pendulis, a queanem paffan NDA HOMINIS. Kere potell. Alanz proferri. Concubicus ab obviis expeti, nocturnos dious : lac capez illus scursus, & circa mortuorum sepulchra latebras quæri, clarerit, pugnit medici innuunt, Henr. Petrejus Nosolog. Harmon. Difherbailla muent curf. 3. Imo legimus Milefias virgines, cum hoc connhepate, extens flictatas morbo, violentas fibi intulifle manus. Careoutrix bibit, min rum ordo formationis est iste. Membranæ fætum amylus, exchibit. bientes primo omnium formantur. His enim nobiliot viro accepi, 1940 feminis pars concluditur, spiritusque ac seminis obama casi selili is vallatur calor. Parces post spermatica simul omnes madam particuladelineantur; & suo quæque ordine pro ratione dignicincerduminyip. tatis perficiuntur. Aliæ tamen citius, aliæ tardius forn patrefrere is the mam absolutam accipiunt. Hinc primo conceptus minifica exists tempore tres quasi bullæ, spiritibus turgentes, quæ ceesoscitatus, inc. tebri, cordis . & jecoris sunt rudimenta, & innumegma comprimit, ra fere filamenta, quæ venis, nervis, & atteriis oriad lenkamplane ginem præbent; & folidarum partium quafi funt ftaliqua à regione mina, apparent. Sennert. l. 1. Inftite. 9. Interdum & ventriculi & superfæratio accidit. Ea gemino partu alterum maalvicatio, (2) rito similem, alterum adultero genuit. Proconnesia oum præfenseft, ancilla ejusdem diei congressi unum domino, alterum ne, loquela, 12 procuratori ejus; alia quædam unum justo partu, alterum quinque mensium edidit: alia denique seprem uere; pro moifalso fumma cum mensium edito paerperio, insecutis mensibus geminos one & deliriisin enixa eft. Plin. 1. 7. Hiftor. Natur. c. 11. aligni yaporjih ARTICULUS II. rur. Exaudito oces, rangron MENSTRUO SAN-DE otyotum, gr GVINE & LACTE. qua pro viarun casum effinger Rigiditas mulierum, & generatio facit, ut non oexistimat, firadebant, her mnis absumatur in eis sanguis. Quia vero non semdimorebantur, per adest færus, in valis circa uterum tum colligitur, & fingulis mensibus foras, ne graventur, expellitur, Mendm at imaginafes hinc dixere Medici. Prima juventa expulsionis fiunt)iabolum prafes primordia: modum fluxionis uteri vel fundus vel inom, & Melo collum determinat. Observatum recens natam, mani-& Februario pa ur) acquitant (s mis pendulis, alarum & pubis ornatam pilis, quinquennem passam decursum etiam fine dispendio: erlis etiamliqui Va Schenck.

Schenck 1.4. Observat. Quin quarit natura alibi viam, dum sueto nequit ire tramite. Puellæ Saxonicæ per oculos fluebant: Ex auribus religiosæ cuidam: per nares uxori Parei: per vomitum Stutgardianæ puellæ: per sputum in Chio insula ancillæ: per mammas nonnullis apud Amatum: per umbilicum mulieri Tridentinæ; & quod mirum per minimum manus digitum & per annularem finistræ manus mensibus singulis Moniali: Ludov. Mercat. l. 1. cap. 7. de mulier. affictib. Non uniformis autem omnibus est fluxus. Bene habitæ bis in anno habent sine dispendio: quædam ne semel guidem. At antequam concipiant, solere habere Hortensius prodit Instit. Medic. l. 1. cap. 28. Qui ex matribus sero menstrua passis nascuntur, infirma ut plurimum sunt valetudine. Sic fuit in Francisco II. Rege Galliarum, qui per nares mucore nunquam emisso, varo per os exscreatu purgabatur, decumbente intersm in auriculam excrementorum colluvie, ac per cam exonerante se cerebro, quod tandem lethali putrefactioni causam prabuit. Thuan. l. 23. Histor. Vim illi venenatam inesse affirmat Plinius, dum l. 7. cap. 15. l. 19. c. 1. Sctibit: Nil facile reperitur mulierum menstruo magu enonstrificum. Acescunt superventu pulta ferilescunt ta-Etu fruges : moriuntur insita : exuruntur hortorum germina, & fructus arborum quibus insedere, decidunt: fpeculorum fulgor aspectu ipso hebetatur: acies ferri prastrin. gitur, eborisque nitor. Alvi apum moriuntur : as etiam ac ferrum rubigo protinus corrumpit, odorque dirus aera. In rabiem aguntur eo gustato canes, atque insanabili veneno morsus infligunt: Etiam formica animali minimo, inesse sensum ejus ferunt, abjicique gustatas fruges, nec postea repeti. Lac in virorum etiam aliquando inventum mammis: Testatur enim Cardanus de subtil. Antonium Benzum, annum agentem trigefimum quartum, pallidum, barba rara, pingui habitu, tantum lactis in mammillis habuisse, ut infantem lactare posset. Qui novum lustrarunt orbem, narrant, viros pæne omnes maxima lactis abundare copia. Aristoteles vidit in Lemno. caprum, è quo tantum emulcum lactis, quantum ad

coloftra facienda fa: pidescere interdum flantur. In virgini be Centur.qu 14.affirt virgines baju modi anguinucopia men neut fanguinis em nem, aut per hame TOOK excernatur; atterantur, eo aliq imverti. Hippoc lier, neque pragna pressa sunt menstr

eft, cum lacad!

D Auca de his funt legenda floria ; triorc authorest Thu Venereos ufus f & illa toties eur flus, exejus per monicato, cons tii, Princeps qui idu, argenteur liberis successus Microcof. 1.7. set, implevit. Albertum legitu icroto & tellicu Schenckius in O habete certum in medio uteri cem faciat imp

HOMINIS. colostra facienda satis suit. 1. 3. Histor. Animal.cap. Langtora alibi viam, pidescere interdum observationes apud Schenckium tea Saxonicapero. stantur. In virginibus esse negat Matthaus Medic.quaft. Centur. qu. 14. affirmat Heurnius ad l. g. Aphorif. 39. Si virgines bujusmodi sanguine, inquit, abundent, & ab ea Sanguinucopia menses supprimantur, nisi ejusmodi plethoro; aut sanguinis emissione, vel vomitu, vel per hamorrhagiam, aut per hamorrhoides, vel per dyfenteriam eque-Tudy excernatur; & fi his mamma calidiores fuerint & atterantur, eo aliquando is poterit decumbere, & in las converti. Hippocrates vero eodem Aphorismo: Si mulier, neque pragnans, neque puerpera, lac habeat, huic suppressa sunt menstrua. Attamen id raro fieri fatendum est, cum lac ad fætus alimentum Natura ordinaverit. ARTICULUS III. MEMBRIS GENE-RATIONIS. P Auca de his & pura mente, eademque qua scripta funt legenda: Syllam miorchem fuisse tradunt historiæ; triorchem Philippum Landgravium Hassia. authorest Thuanus 1. 41. Addit, tam inexhausti ad. Venereos usus fuisse succi, ut, cum uxore sola uteretur, & illa toties eum admittere non posset, vir alioqui castus, ex ejus permissu, negotio cum pastoribus communicato, concubinam superinducere coactus fuetit. Princeps quidam Germanus bombardæ eviratus icu, argenteum sibi fabricari curavit penem; hocque liberis successu felici navavit operam. Nancel. Analog. Microcof. 1. 7. Taurus cum flatim à castratione inivisfet , implevit. Aristotel. Excisum coivisse virum apud Albertum legitur. Sine mentula quidam natus est, cum fcroto & testiculis; alter fine utriusque sexus partibus. Schenckius in Observat. Claustrum virginale virgines habere certum est. Illud vero non pellicula quædam in medio uteri transversim collocata, quæ cervicem faciat imperviam : Sed quatuor carunculæ in coro-

DA

cuidam : para-

gardianz poelic

pet mammar nos-

cura mulici Te-

num manudy.

us mentibus his-

cap. 7. le malier.

bus est forus Bt-

pendio: quzdan

piant, folereis

I. Cap. 18. Q

tur, infirma ut ancifco II. Re-

grass essift,

te intersm in cam exone-

efactioni cau-

illiyenenatam

15.4.19.6.1.

menstruo mais

Merile Cunt to

t hortorum gere

decidunt: fo

ferri praffris.

tur : as etiam

ne dirus aera

insanabili ve-

imali minima

cas fruges, mi

quando inven-

le Sabril Anco-

mum quartum,

ancum lactis in

e poller. Qui po

zene omnes al

s vidit in Lenal is, quantifial

ADMIRANDA coronam collocatæ, interventu parvularum fibrarum, donec vi rumpantur, ad invicem circulariter corrugatæ, foramen in medio fui relinquentes, ut inde possent menstrua ab utero provenientia fluere. Ludovic. du Gardin Anatam. cap. 99. Sectum quibusdam aliquoties sine incommodo uterum, partus Cafarei ostendunt exempla; exfectum plane cuidam ob petulantiam fine vitæ dispendio testantur historiæ Medicæ. Puellam ex pudendis vaticinatam se vidisse affirmat Rhodiginus: idem à Pythia sacerdote Apollinis factum, Chrysoftomi assertio est. ARTICULUS IV. DE SEXU FÆMINEO. Vplicem esse sexum nemo ignorat. Masculinum superiorem, vilioris fæmineum naturæ, omnia

fere oftendunt. Subjectionem certe huic imperavit DEVS; illi concessit imperium; Corpusque si specemus, habet hoc in quo fortis suz inferiorem oftendit gradum, temperamenti præsertim & excrementorum si attendatur ratio. Hinc, quia tristes ob menstruorum decursum diffundunt halitus, & nucem myristicam, & corallium squallido ac nigricante inficiunt colore: Cum contra illa pinguior masculi reddatut gestatione: rubicundius istud. Lemn. l. 2. c. 12. de Occult. Ita eis facilis, bile accensa subico ebulliente : & ob caloris defectum minor ingeniositas. Quantum ad libidinem, magis accendi hunc fexum quam masculum, in communi jam est opinione; sed & in ipso gradus concedi nemo negabit. Quia enim in pallidis & macilentis, acti mordacique succo genitales imbutæ sunt partes, hume arique inde postulant; rubicundis & obesis salaciores esse conjicit Lemnius 1. 2. de Occult. cap. 37. Ruta libidinem in viris extinguit, auget in fæminis Secundus Philosophus cum omnem mulierem fornicatricem elle sibi persuasisset; &, facto ipso periculo, de matre id verum cognovisset. Non re qui-

dem petacha, fed adul irezequi; ab Adriane ibjecit; Hominis con olicitude, indefinen rium, bumanum mar amen abjectus non e ineminyeniantur, J incium przstitit qu in altera, Camer, H not Theodoli lan em Homerocente rerfibus Proba Falor Græcam, & Latir Morata Grace ac ad Orthodoxam ogicis mancipavi htha Anglorum I tiverso admiratio me Sixtum in to Henrico IV Gallia bis Christiani fur iffe quasdam pro Stantur. Antioch lores vitilia reces abiit. Roma ali virapparuit. Vola famina post due

DE VA

Plura exempla vid

7 Mfantes in uter a notatum obfet tis bene potuetio empla invenies. Mirandum fo Dicitur in

HOMINIS. dem peracta, sed adulterum filium admissura si voluisfet exequi; ab Adriano quid esset mulier, interrogatus, subjecit; Hominis confusio, insaturabilis bestia, continua sollicitudo, indefinens pugna viri, incontinentis naufragium, humanum mancipium. Quidquid autem fit : ita tamen abjectus non est hic fexus, ut non aliquæ supra fortem inveniantur. In obsidione Braunsvicensi militis officium præstitit quædam; idem in Cæsaris castris olim altera. Camer. Hor. subcif.cap. 76. Cent. 3. Eudoxia uxor Theodosii Iunioris scripsit Poemata, & extar ejusdem Homerocento de Servatore. Idem ex Virgilianis versibus ProbaFalconia præstitit. Iohanna Graja Ebræam Græcam, & Latinam linguas calluit; Olympia Fulvia Morata Grace ac Latine versus scivit pangere; & cum ad Orthodoxam defecisset religionem, totam se Theologicis mancipavit studiis. Quid vero dicam de Elifabetha Anglorum Regina? Hæc certe virtutibus suis univerfo admirationem incussit orbi, Pontificem quoque Sixtum in tantam rapuit, ut eam folam cum Henricol V Galliarum Rege in confilio de universi orbis Christiani summa recte adhiberi posse, diceret. Abiisse quasdam progressu temporis in viros exempla restantur. Antiochiæ illustris virgo desponsata post dolores vitilia recepit. Mævaniæ altera quoque in virum abiit. Romæ alia ipso nuptiarum die erupto genitali vir apparuit. Volat. l. 24. Comm. Vrbin. Idem Amiliæ fæminæ post duodecimum conjugii annum accidit. Plura exempla vide apud Schenck. ARTICULUS V. DE VAGITU UTERINO. T Nfantes in utero materno flevisse nonnullorum an-A notatum observatione; & ita quidem ut exauditi satis bene potuetint. Apud Weinrichium de monfiris exempla invenies. Quidam vero Poeta de quodam: Mirandum fætus materna clausus in alvo-Dicitur insuetos ore dedisse sonos. caula.

larum fibrarum.

laricer comga-

ut inde pellent

Ludovicdu Ger-

am aliquoties fi-

ei oftendamer.

elantiam fieri-

a. Puellin er

t Rhediring: i-

m, chiffini

fasculinum:

z, omnia

imperavit

usque li spe-

otem often-

excremento.

b menstruo.

cem myrifti-

nte inficiuat

uli reddatut

2, 6, 12, 40

ulliente : & Quantum ad

quàm mascud & in ipso

im in pallidis nitales imbu-

ant; rubicun-

mins l. 1. de

extinguit, 23

omnem =

to & factoins

et. Non requi

A66 ADMIRANDA

Causa subest; doluit se angusta sede teneri, Et cupiit magna cernere molis opus. Aut quia quarendi studio vis sessa parentum Aucupiis aptas innuit esse manus.

Mali id aliquid vel fætui vel matri portendere existimantalii: quidam autem & rationi & experientiæ adversari judicant. Experientiæ, quia certum non extat apud antiquos philosophos simile quid accidisse unquam. Rationi, quia non fit ploratus auditu perceptibilis, absque aëris per os attracti & inter exspirationem ad asperam arteriam allisi, certoque modo formati in ore & palato, emissione. Nam, cum venis & arteriis, urachoque, aliis rebus impleris, reciproco aëris cursui locus non sit, neque etiam rantæ copiæ meatus per cor poni debeat; ob infigne caloris periculum per umbilicum ingredi non poterir, nec per uterum admittetur. Membranæ enim quibus obvolvitur, tam laxos non habent poros, ut transeat aër; nec uterus, etsi pondere hiet, auram admittere potest: Ne dicam, lentore excrementitio occupata esse omnia. Libav. omnia quæ in thorace ad respirationem requiruntur, febrefacta supponit; aëremque halituosum internum ex humoribus calore agente natum, & intra domicilium infantis atque etiam in capacitate pulmonum conclusum, à fætu elisum, sufficere autumas. Vide disc. de vagitu &c.

ARTICULUS. VI. DE PARTY NYMEROSO:

N unica generandi facultate homini concessa, contingit etiam varietas, tempotis rationem srepectes. & numeri. Alii quinto nascuntur mense, sexto alii, alii septimo, octavo, nono quibussa decimus, & decimus terrius, nonnullis etiam decimus quintus tribuitur. Gestatus quidam per viginti tres menses apud Paschal. in Biblio. Medica: biennio apud Aventinum si, 5, Annal. qui loquens natus est: quatuor annis apud.

mom mensem na Medici (tatuunt : tum copiolum hal satamplum, Qui vel puella apud Va jus gracilitas ac ter confuevit, fuit) c tionis alicujus fuß treundi septimo quibusdam perse postea Pomponi junx, exhis qu timo menfe gens bulonem septim niam Caji Princi 5. Numerum f patete accidit : te nonnulla: A pattu quinque en bidorum Regis Comitiffa Quen Anhalt, Mulie rum abortum fe quaginta; Cuju obvolvebantur, e tadis Isenberti C tulit; Margarica fer. Cromer. L. 11. landia filia treces ves in Colloquiu. fub Friderico II. Annal. Cuspinians vilim vero fi fum aimis invenies exe cim habait liberos retres centum & tadus Moscoviæ illa est inter Mol

apud Mercurialer

HOMINIS. DA apud Mercurialem. Interim tamen nonum & decie teneri 1 mum mensem naturalem legitimi partus terminum spill. Medici statuunt; Cum fætus jam grandior nec alimenparentuns tum copiosum habet, nec locum in quo contineatur sat amplum. Quinto mense natos debilissimos esse, portendere enitvel puella apud Valefium de Philof. sacra cap. 18. (Cuoni & experienz jus gracilitas ac tenuitas major, quam mulieribus esse ia cettum sonetconsuevit, fuit) ostendit, septimo infirmos imperfeile quid accitile tionis alicujus suspicio, octavo vix vitales, conatus atus au fru perce. exeundi septimo factus, & inde contracta infirmitas & incer empiraquibusdam persuasit. Vestilia tamen C. Herdicii ac certoque modo postea Pomponii Orfiti clarissimorum virorum con-Nam , cumptjunx, ex his quatuor partus enixa, Sempronium fepsimpletis, tecitimo mense genuit, Suillium Rufum undecimo, Coretiam tantacobulonem septimo, uttumque consulem : postea Casoigne calorispeniam Caji Principis conjugem, octavo. Plin. l. 7. cap. etit, net pet 5. Numerum si exigit, duos, tres, quatuor sæpius ibas obvolviparere accidit : ad majorem imo stupendum ascende-Meat aër; nec re nonnullæ: Ægyptia quædam apud Gellsum uno epotest: Ne partu quinque enixa est, l. 10. cap. 2. Lamisii Longose omnia. Libardorum Regis mater septem. Sigebert: in Chronic. nem requirun-Comitissa Quenfuttensis novem. Betraff. lib.4. Princip. icuofant inter-Anhalt. Mulier quædam apud Albertum viginti duo-&intra dorum abortum fecit: alia septuaginta: alia centum quinacitate pulmoquaginta; Cujus rei facta fides est, tuniculis quibus cere automat, obvolvebantur, concisis. Calius l. 4. cap. 25. Itmentrudis Isenberti Comitis de Altorfuxor duodecim protulit; Margarita Virboslai Comitis conjunx triginta fex. Cromer. l. 11. Margaretha Florentii Comitis Hollandiæ filia trecentos sexaginta quinque. Ludovic. Vi-3050: ves in Colloquiu. Machtildis Comitissa ab Henneberg. fub Friderico II. mille quingentos. Aventin. lib. 17 oncella, con-Annal. Cuspinianus habet trecentos quinquaginta. Dinem fripectes visim vero si sumas, magnæ fæcunditatis mira in plue, ferto alii, zimis invenies exempla. Priamus ex Hecuba novendedecimus; & cim habuit liberos, triginta & unum ex aliis. Artaus quintustrixerxes centum & fex. Herotimus fexcentos. Cones menfes apar radus Moscoviæ Dux octoginta. Rex Gilolo (inoud Aventius fula est inter Moluccas) etiam sexcentos. Pigafetta quatuor per Ziam=

BLB

Ziambæ, trecentos viginti quinque. Alter sexcentos quinquaginta: Hos se viventes vidisse scribit Martinus Polus l.3. cap. 6. Ludovicus Vives in Hispania rusticum vidit, cujus liberi ipfo superstite, pagum plus minus centum ædium compleverant. Et hac ætate vetula quædam de sua loquebatur progenie. Hem filia mea indica nepti tua, id est mulieri ex filia tua nata, prolem prolis Sua ejulare. Sphinx cap. 17. In Agypto facunda funt. Pariunt enim tres & quatuor idque locis nonnullis, ut plurimum quinque nascuntur, & quædam quatuor partibus viginti edididit, quinos fingulis partibus enixa, majorque eorum pars enutriri & adolescere potuit. Aristot. 7. Histor. Animal. cap. 4. Multitudo Ebræorum ex Ægypto regredientium, si patvulos, mulieres, senes, & Levitas computes, potest dici suisse, ad tricies centena millia hominum, quæ ex sexaginta tantum personis, spacio 2150 annorum propagata funt. Scotiam feraciotem virotum quam frugum affirmat Barilajus in Icone animorum. Certe anno 1592. Scotus quidam Helfingoræ in Dania quinquaginta quatuor liberos ex una uxore, quæ quadraginta tantum annotum erat, undecim ex alia suscepit; sic ut sexaginta quinque liberorum pater esfet. Spacio annorum novem viginti septem illa peperit, singulis ternos. ex literis Dn. Brinkii ad me datis.

ARTICULUS VII. DE MONSTROSO PARTU.

N Atura in agendo suum opus intendit; at quia varia ratione primi agentis, seminis, constitutionis cæli, formatticis virtutis, imaginationis, caloris, otiri possunt obstacula, aberrare interdum non mitum erit. Quamvis autem monstra in omnibus fere corporibus sint mixtis; tamen illa præcipue, quæ in animantibus suum monstra attenduntur; & vel in quantitate vel in qualitate aecidunt talia. Capite contra contra contra contra contra contra contra calculus capitalis.

Rconnexos gemello mrach. Parens L. acorporeum Aveni Licap. 8. Adversis regines, quarum i Monsterns, Floren forum alter integr angebatur venericu the caput; & illo kuiple fugeret. iz in vito quadra bisgo. Circa slidit partum mi mrime connexi bina, Lycoft. lib eriore parte mai ninis membris Hoc monftrum it aluit: in comm weia & tixas fær nit. Et cum al des obiiffet; qu descente, conta toviæ denique t ibus, teterado k tadiantibus or bguta exortis & hipido; fimiatur nammarum loc , hypogasteio adfipitibus ad utrum ellam spectantib

ingeq, figuta pec accurva, longitu quatuot hotas v Vigilate, Domi a dicitut, Ten apideus Agendii annos pottatus,

HOMINIS.A DA te connexos gemellos quædam Turonenfis anno, 1,60 Alter fercento enixa est. Pareus l. 24. Oper. cap. 2. A cervice totum lescribit Marion bicorporeum Avenione vidit Valeriola Locor. Com. l. Hilpania rolino 1. cap. 8. Adversis frontibus sibi cohærentes gemellas um plus minuscesvirgines, quarum una procedente retrocedebat altera. ztate vetula cer-Monsterus. Florentiæ gemini exhibebantur mares ; em filia mesinia quorum alter integer corpore, alter scapulis alterius iate, prolesyste Jungebatur ventriculo, ut totum illi videretur intruoro facunda for fisse caput; & illo sugente non aliter commovebatur, locis noneallis, ac si ipse sugeret. Beniven. de reb. abdit. Idem Lutequadam quant tiæ in viro quadragenario vidit Pareus, l. 24. c. 2. anulis partibuleti. no 1530. Circa finem Imperii Lotharii Imperatoris c adolescere poedidit partum mulier, canis ac hominis specie, intep. 4. Multipola gerrime connexis corporibus, ac dorsi conglutinatis li patvulos, muspinæ. Lycost. lib. prodigior. In Scotia autem alter instell dicifoille, feriore parte maris specie, umbilicum vero supra gez ex lexagica minis membris & ad usum & ad speciem discretis fuir. um propagata Hoc monstrum in Musicis educatum, varias linguas calluit: in commune consultavit, dissensu orto in frugum affirjurgia & rixas sapissime erupit: annos viginti & octo anno 1592. quinquaginta vixit. Et cum alterum corpus complures ante alterum dies obiillet; quod superstes fuit, dimidio sui compue quadragica ex alia fosce trescente, contabuit. Buchan. in Histor. Scotica. Craorum pater elcoviæ denique natus olim infans ex nobilibus parentibus, teter admodum & terribilis aspectu, flammeis ti feptem illi & radiantibus oculis, ore naribusque bovinis, cornu On. Bringis as figura exortis & prominentibus, dorso pilis caninis hispido; simiatum faciebus in pectore extantibus; qua mammarum locus oculis felium fubtus umbilicum hypogastrio adfixis, tetris ac minacibus; canum ca-ARTU. piribus ad utrumque cubitum, & pedis utriusque patellam spectantibus antrorsum; 523000785 & 52300lit; at quia yatia можер, figura pedum cygni, cauda furfum reflexa &c naltitutionis cz. recurva, longitudine ulnædimidiæ: editus in lucem, is, caloris, otiquatuor horas vixisse, & tandem emissis vocibus; um non mitus Vigilate, Dominus DEVS vester adventat, exspirasmaibus fere co fe dicitut, Pewer. in teratofc. Huc pertinet fætus racipue, qui lapideus Agendici Senonum; qui viginti & octoduptur; & d annos portatus, ex utero post mortem matris excidunt talia op fus

BLB

fus est. Hodie adhuc Agendici miraculi instar visitur, expers putredinis. Thuan. l. 76. Histor. Perscriptum nuper ad me ab Amplissimo Domino Brinkio, inventum esse anno 1620 Hardervici annorum duodecim puerum natione Hibernum, mite monstrosum. Habebat enim duplex pectus, bina corda, occiput gemini capitis instar, loco linguæ carnis in infima oris parte particulam, in fingulis manibus & pedibus fex digitos, quorum minores à se invicem disjuncti, majores sibi agglutinati, pedis anserini referebant speciem. Facies ipsi decora, cibus astate gramen, caules hyeme. Vox balatus instar. Plura qui scire desiderat consulat Bauhinum de Hermaphroditis, Weinrichium de Monstru, & alios.

ARTICULUS VIII. DE COMPENSATIONE.

naturæ monstris facta.

Raditur vulgo, defectu natura laborantes, improbitatis infignis aliquid habere. Hoc interdum quidem verum effe invenitur : at semper inveniri fallissimum est. Nam, ut nihil dicam de partium diversitate, quam observandam suadet Lemnius : institutionis vis tanta est, ut Socrates, cum per naturam malus esse deberet, bonus eadem sit redditus. Quin tam benigna eadem, ut ob errorem quasi verecundia suffusa, defectum aliis compenset uberrime. Comes Mansfeldius visu destitutus, solo contactu album à nigro discernere potuit. Keckerm. in Physicis. Hamar Dux quidam Caravanæ, ex solo arenæ odore, ubi ester agnoscebat. Leo African. Francothalensis quidam concionator, ab utero cæcus, ex tribus filiabus cujusdam, tactu manus formosissimam elegit. Camer. Hor. Subcis. cent. 3. c. 80. Et illius in defossis & furto ablatis quingentis aureis recuperandis apud Panormitanum l. 3. de Alphonfo, solertia, paucis ignota est. Cicero ait Homerum cæcum fuisse; at ejus picturam non poesin nos videre ..

dere. Qua enim que ora, quilocu ma, que aies, e oui ferarum, non nt, nos ut viderer drinus cacus ab & humanam & c cap. 7. Eccl. Hif n dicam ? Sic de Mirafides! p Cui natura Namque bib Volvit & k Quin & litt Artificis fo Maximus bo Donaque for Gurgius vero pr nal, testatur f jedibus tam cir ditius pingerer manibus, Arm as militum agi iedus, ut nur craffiosculum e at concludam, f

mentionem, I.

& quidem mir

pedibus fine ull

tibus. Hic tame

que pollebat rol

kribebat; pedil

in lubricis laber

fare injuriam P

defectum major

NDA HOMINIS. picaculi inflat vibro dere. Qua enim (verba ejus sunt Tusculan. 5.) regio, Hilfor Perimput que ora, qui locus Gracia, que species forma, que punno Brinkio, into gna, que acies, quod remigium, qui motus hominum, annorum duodeon qui ferarum, non ita depictus est, ut que ipse non videmonftrofum.Hat rit, nos ut videremus effecit. Didymus etiam Alexanorda, occipuigenti drinus cæcus ab ineunte ærare, sapientiam divinam in infima ous pant & humanam & didicit, & professus est. Ruffin. L. 11. pedibusier opus cap. 7. Eccl. Histor. Quid jam de Thoma Schweikeincti, mijora ki ro dicam ? Sic de co Poëta, & Medicus insignis Postant Specien. Facies raules byeme. Vor Mirafides! pedibus dextra facit omnia Thomas, lerat confulation Cui natura parens brachia nulla dedit. chium de Mestro Namque bibit pedibus, pedibus sua fercula sumit, Volvit & his libros, praparat his calamos, Quin & literulas pede tam bene pingere novit, Artificis superet grammata ducta manu. Maximus hoc Casar, stupuit quondam Amilianus. ONE. Donaque scribenti largus honesta dedit. Georgius vero Pictorius Villinganus lib. 4. Serm. Convival. testatur se Hispanum vidisse fine brachiis natum, orantes, impropedibus tam citum, ut cum illis neret, seu acu expeoc interdum of ditius pingeret, quam vel citissima mulier ambabus r inveniri falfif. manibus. Arma tam affabre tractabatidem, utnulartium diverlira lus militum agilitatem assequeretut: arcu denique tam nius : inflicuirrectus, ut nunquam aberraret à scopo. Vnico ictu r naturam malu crassiusculum etiam infringebat truncum. Tandem, Quin tam beut concludam, facit cujufdam fludiosi Keckermannus recundia fuffi. mentionem, l.1. Phisic. c. 4. qui uno tantum digito, e. Comes Mans. & quidem minimo, in utraque manu erat præditus, album à nigro pedibus sine ullis digitis formam triangularem referenicu, Hamat Dut tibus. Hic tamen majori unico digito quam alius quinore, ubieffers que pollebat robore; eleganter satis, satisque celeriter nlis quidam conscribebat; pedibus tam firmus, ut rarius quam cæteri iliabus cojufdam, in lubricis laberetur locis. Definat itaque natura accuamer. Her. Saben sare injuriam Plinius. Benigna erga omnes mater est: forto ablatis qui defectum majore compensat usura. Cicero air Honor ARTIon poefin as no

ARTICULUS IX.

DE VARIARUM FORMARUM Gentibus.

Vod articulo octavo de monstroso partu dictum est, raro accidit; ex consuerudine id este apud quasdam gentes, nonnulli judicarunt. Non procul à Troglodytis in Æthiopia gentem quandam capite carere, oculos in pectoribus habere vidit Augustinus, ferm. ad fratt. in Eremo. Confirmat Solinus cap. 53. Plinius 1. 5. cap. 8. In Peruaco provincia Caraqui occipite & syncipite carere scribit Hispalensis. Sylv. p. 5. cap. 35. Statim enim edito partu tabulis complanari caput, adjicit. In Guiana Epumerocacos quosdam in navigationibus suis ponit Rhalegus. Circades populi ultra Taprobanam oblonga sunt facie, capite equino, fi Arriano apud Kamus. como 1. credimus. Per India montana capitibus funt caninis, armati ungulis, vestitu tergorum amicti, ad sermonem humanum nulla voce sed latratu tantum sonantes, Magastenis testimonio. Elian. l. 10. cap. 26. in Agypto illos ponit, secundum viam quæ ad Æthiopiam pertiner, describitque quod fint nigro aspectu, vocis expertes, strideant acute, infra barbam mentum possideant tam promissum, ut serpentum simile id esse videatur. Ex venatu Bubalotum & Dorcadum vivunt. Augustinus de Civitate DEI 1. 16. cap. 6. id non esse incredibile existimat. Panotii apud Scythiam esfe feruntur, tam diffusa aurium magnitudine, ut omne corpus iis contegant. Isidor. l. 11. cap. 3. Quidam singulis pedibus adeo latis, ut ubi se defendi à calore velint, resupinati toti inumbrentur. Quid si marinos dari homines & hicadjecero? Anno certe 1403 in Hollandiæ lacu capta est marina mulier, & Harlemum adducta; quæ docilis quidem apparuit ad nonnulla humana; sed loqui discere non potuit. Anno 1526 in Frisia vir barbatus, pilosus, marinus, aliquot

virit annos, fed Nec ita pridem, vela facereat, vi videre; quicap mari injectus, to fentiamus hic h elle pezitigias his interdum a ndo fraccedat Regis, ventory villofas homidiffe; quas cur rias effe ab i fao judicio, tetit offerte

DE AT

D Arencem

horrebar, nondum cor Mylius The gentet inqui tationi confi ratio; illa qu dignissima. rationali, elle causam nec Sympa dignati deb vivunt; & fed quatern de xiv orsy cujus gratia non fuisse a

bile in eam

HO MINIS. vixit annos, fed mutus, Libav. 1. 6. de Vniversit. rerum, Nec ita pridem, cum legati Regis Daniæ in Norvegiam vela facerent, virum fascia segetum instructum in mari videre; qui captus, inque navi depositus vivere desiit; mari injectus, revixit. Hæc fat probati Historici. Quid fentiamus hic non addimus : nisi & Diaboli infinicas esse præstigias, & imaginationis ingentes vires, & bestias interdum accipi pro hominibus, præsertim similitudo si accedat. Legimus in Historia Scotica, Legatos Regis, ventorum impetu in Norvegiam delatos, bestias villosas hominum instar, in montibus oberrantes, vi-

policexillimate, id depotentis naturabilibus faltim ARTICULUS X.

diffe; quas cum homines effe feros judicassent, feras no-

xias esle ab incolis accepere. Fruatur interim quisque

suo judicio, nobis se, prolixius de his agendi, alibi po-

DE ANTIPATHIA QUADAM mira inter patrem & filium.

P Arentem fuisse qui filium legitimum non aliter abhorrebar, quam feles cæteri; ita ut præsente & nondum conspecto in lipothy miam inciderit, Georgius Mylius Theologus Ienæ referebat. Causam ejus diligenter inquisivit Libavius. Et certe, fi digna est accuratiori consideratione Antipathias inter res naturales ratio; illa quæ inter liberos & parentes fuisse notatut dignissima. Hoc autem primo certum est, nec in rationali, nec in sensuali patte, hujus quærendam esse causam discordiæ. Nam nec male voluit filio, nec Sympathia vel Antipathia sogyis vel asogyias dignati debet titulis. Sunt enim & in illis quæ non vivunt; & si in animalibus, non quatenus talia, sed quatenus naturam habent, reperiuntur. Quia vero vix ab alio abhorruit filio, necfastidivit prolem cujus gratia conjugium suscepit, hæreditarium id non fuisse malum evidens est. Videtur igitur probabile in eam dispositionem immutatum filium, qua paren-

NDA

IX.

ORMARUN

Profo parto diam

udine id elle aput

runt, Non grocula

uandam capite ca

e vidit Augustau,

nat Bolinue cap. ()

vincia Caraquico

alenfis, Sylv. p. 5.

bulis complanari acos quo dam in

circades populi

capite equino,

mus. Per Indiz nati ungulis, w

n humanum ngli

Magastenis telti-

Egypto illos posis

pertinet, defin-

is expettes, lit-

n possideant tan

lle videatur. Er

punt. Augustinus

on esse incredibile

effe feruntur, 123

mne corpus ils coldam fingulis pedibus

calore veliat, refu-

a marinos dari ho erre 1403 in Holls

ulier, & Harles

apparoit ad nom

on poruit. Anno us, marinus, ass.

474 A D M I R A N D A parenti singulariter est adversata. Ea autem vel è semi-

nali corpore ab utero male disposito, vel à sanguinis impuri confluxu, fomentum alterationis habente, vel à sanguine, quo Embryo alieur oriri potuit. Hic enim ex materia alimenti diversus evadit, vel aliqua alia causa interna, vel loco degenerat. Nonnunquam spiritus sanguini totique natura assistentes, mutationem inducunt. Vel igitur mater infigni pica laborans adverso patri cibo delectata est; vel eidem ex consternatione rei patri abominabilis, eundem impressir affechum: ut nihil de obstetrice saga, vel occulta causarum qualitate dicam. Sic Vratiflaviensis puella, epoto felis sanguine, felinam expressit naturam; & Faustina, latronis gustato cruore, crudelissimum peperit filium. Quod si quis una actione habitum acquiri non posse existimat, id de potentiis naturabilibus falsum esse cogitet. Qui enim in antrum Throphonii semel olim rapiebantur, per totam vitam moroli erant : & mulier quæ in lupi ineidir foveam, ca incanuit noche.

ARTICULUS. XI.

DE QUIBUS DAM CIR-

A Djicio ea, ne, quamvis multa jam fint dista, deesse videatur aliquid, Soranus Ephasinus 1sag. 17.
tradit, mulieres qua in navibus pariunt, mutos parere: non quod non loquantur, sed quod cum eduntur,
non vagiant. Ausonius de quodam

Genuacui patrem, genitricem Gracia, partum Puppis & unda dedit , non bonus esse potest 3 Sunt vani Ligures , mendax est Gracia , Ponto

Nulla fides, hac tu fingula folus habes.

Quidam nati fignum fecum in lucem ferunt. Thebis lanceam genitivis notis habere Spartorum familiæ datum erat. Inter quos fertur in brachio Dacorum notam originis quarto quoque partu regenerari. Alexand. ab Alexandro lsb.2. cap. 19 Augustus Cæsar genitivas

tiras notas dispersas mmetum czleftis effigiem gladii in de it. Pontan, l. 2, bel ector Saronia cruc turz calamitatis inc bus Magna Bricanni mam mit. Camer. forum Reges figni unt. Marcus Vens mincipibus fama e gam, id est pilos tos gestate, Feli ludovicus Vogar louida vocant mperatoris filius aboit, quod, ver Mipi Cuspinian. ides primum exius reverfus infa-Meta eft. Plin. 1. m, in funere mar u soo lectum fere Caculum patria; togo lucem, fed 8 dam viti ultra of Mafapiffa post eur os filiam & filia. quagelimo pepere idaccidit atata. nono quandam a decimo scribit, P dam parere, ac l quadragelimum a viis junctas, con mulierculam imp author est. Nonn off priorem foets attis, que bis intra

Ho

HOMINIS. 475 tivas notas dispersas per pectus & alvum in ordinem & numerum cælestis Vrsæ habuit Sueton. Scanderbegus effigiem gladii in dextro brachio ex utero materno tulit. Pontan. l. 2. belli Neapol. Iohannes Fridericus Elector Saxoniæ crucem auream in dorso habebar, futuræ calamitatis indicium. Buchole. in Chronol, Iacobus Magnæ Britanniæ Rex leonem, gladium, & cotonam tulit. Camer. Hor. subcif. Cent. 3. c. 42. Corzanorum Reges fignum nigræ Aquilæ in humero portant. Marcus Venetus. De Austriaca vero familia principibus fama est, (alii non tradunt) crucem auream, id est pilos candidos in modum crucis protrados gestare. Felix Fabr. Histor. Suev.l. 1. cap. 15. Ludovicus Vngariæ Rex sine extrema cute quam *71deputide vocant, editus est. Diadumenus Macrini, Imperatoris filius diadema in capite cum nasceretur, habuit, quod, veris intercedentibus nervis non potuit rumpi. Cuspinian. Agrippæ in nascendo non caput, sed pedes primum exivere. Plin. l. 7. c. 8. In uterum protinus reversus infans, Sagunti quo anno ab Hannibale deleta est. Plin. 1.7.c. 3. Gorgius Epirota, fortis & clarus vir, in funere matris suæ utero elapsus, inopinato vagitu suo lectum ferentes consistere coegit, novumque spe-&aculum patriæ præbuit, non tantum ex ipso genitricis rogo lucem, sed & cunas assecutus. Valer.l. 1.c.6. Quidam viri ultra octogesimum annum gignunt. Nam & Masanissa post eum sex genuit liberos, & nobilis Francus filium & filia. Camerar. Vifa & famina qua quinquagesimo peperere anno. Sed & in puerili quibusdam id accidit atata. Albertus enim Magnus l. 4. sentent. nono quandam anno redditam prægnantem, peperifle decimo scribit. Plinius vero l. 7. cap. 2. septimo quasdam parere, ac semel tantum, senio autem confectas, quadragefimum annum non excedere, eafque Macrobiis junctas, commemorat. Puerum vero decennem mulierculam imprægnasse Rhodig. Antiq. l. 14. c. 18. author est. Nonnullæsecundo, tertio, & quarto mense post priorem fætum, fætu edidere vitalem. Vnius mulieris, que bis intra duorum mensium spacium enixa est, men-

BLB

DA

autem vel e femi-

vel à fanguire

ationis habent,

oriri potuit. His

yadit, yelaliqua

L Nonnanguan

entes, mitalio-

gni pica laborana

idem er coollerm imprefit affe-

rel occulta custa-

lis puella, epoto

am ; & Fauliilimum peperit

m acquiti non

dlibus fallam

honii semel

Gerant: &

muit note

CIR

Anedida, de

Gnus 1/ag-17.

mutos pare-

cum eduntur,

partums

Je potest? cia, Ponto

ster. ferunt. Thekin

attorum familia

xachio Dacorei

regenerations

gultus Calife

mentionem facit Nancelius I. S. Analog, Aliæ nonnisi aperto Chirurgi opera utero parere potuere. Quater cuidam excisum, quatuor diversos edidisse fætus, apud Schenckium invenies. E Proculo Calare centum virgines intra dies quindecim fætum concepere. Plin. l. 7. 6. 42. In Picano puer cum fex dentibus natus est Bonfin, Decad. 3. 1.8. Prusiæ vero Bythiniarum Regis filius illorum loco continui offis foliditatem habutt, Solin. cap 3. Nonnulli ita nafcuntur, ut aures quandocunque motitare possint. Zoroaster tidens hasci visus est. Sed fatis de his, pergamus ad alia. reast, to eft pilos candidor un pondam cuels promis-

or gride at Can P VI Tol VI. contra col DE ACTIONE VITALI Inverseque blius disderpa-in capite vem nationeni

THE RESTREET OF THE STATE OF STREET DE CORDE.

Or in nonnullis desideratum est, si in Avicennæ nullum est testimonio mendum. Rhodig. l. 4. cap. 16. Cæfari certe dictatori, quo primum die in veste purpurea processit, sacrificanti bis in extis defuit. Plin. l. 11. cap. 37. Bina in quibusdam animalibus reperiti perdicum Paphlagoniarum exemplo agnoscitur. Defideratum in quibusdam finistrum ventriculum, cartilagineum in nonnullis repertum septum, Columb. l. 15. Anatomia observavit. Os in eo in duobus virorum cadaveribus Gemmal. 2. Ciclog. deprehendit: Calculos quantitate pisorum Wier. 1. 4. de prastigits Damon, cap. 16. Aristomenes Messenius, qui trecentos Lacedæmonios interfecerat, & aliquoties captus, aliquoties etiam elapfus erat, hitfutum habuit, Valer. Maxim. 1.1. c.8. Idem de latrone quodam refert Benivenius c. 3 3. de abditis. Pericardium, seu bursain qua situm est, interdum deficere potest. Defecisse in juvene, & ideo Syncopen passum Columbus 1. 15. Anatom. annotavit. Vulnus interdum excitare poffe, nec

male tamen, Maryl Micardio cor appar At, oftendit Galen. ine in cordinaccidif nam, quia in pauco Cafosin cordis yo Nicol Mulerin nditum haftenus fui nam vetad unius he ntiam ratio firmat had spirituum ince bricaque in spfo ce merationem imper irum historiam a Jum fuit: historie us vitam ultra qu veterum, nec in thus talla nobis occ infimi Comitin Wi Inlandie & c. gul ulnus in pectore 11 Augusti sub ve wa una post exort vulnere inflicto. Au vulneru expl wijh Caspare & L am fuit, prasente Sembardo Hoorken the acmelioru for ntate, evacuata

ninime fætentis c valnus in cordis usa que cordis partem j manente incolumi, un vitalium officio bra ad decimum fe litte hujus narratio um testimonio suo unt viri nobili fimi